

(Feature)

เรื่อง : เรืองฤๅ ไทยไทย / สันนิษ ๒๕๕๐๐๐

adpc

ผู้ปกป้องเอเชียจากภัยพิบัติ

นับตั้งแต่ค้นพบภาวะเรือนกระจก โลกก็ถูกพยากรณ์ว่า จะร้อนขึ้นเรื่อยๆ และความร้อนจะค่อยๆ แผ่ขยายขึ้นไปตอนบนของโลก ขณะดินแดนทางใต้จะแห้งผาก เขตความอุดมสมบูรณ์ของโลกจะหดแคบลง

ผู้คนจำนวนมากจะอพยพขึ้นสู่ตอนเหนือ มนุษยชาติจะขัดแย้งกัน อย่างหนัก การแย่งชิงอาหาร แย่งชิงพื้นที่ทำกิน จะลุกลามไปทั่วโลก

แต่สิ่งที่น่าตระหนก กว่าห้วงเวลานั้นจะมาถึง นั่นก็คือ “ภัยพิบัติจากธรรมชาติ”

ไม่ว่าจะเป็น พายุลูกยักษ์ อุกกภัยขนาดมหึมา หรือ แผ่นดินไหวระลอกใหญ่ ซึ่งจะมีคามถี่ และความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากความร้อนในแต่ละองศาของโลกที่เพิ่มขึ้นทุกปี

ผู้คนบนโลกจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร กับภาวะสุ่มเสี่ยง และอันตรายเหล่านี้ ?

โดยเฉพาะภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก ที่ถูกคาดหวังให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจแห่งใหม่ของโลก กำลังตกเป็นเป้าหมาย เพราะความเสียหายจากภัยพิบัติ 70% ล้วนอยู่ในเอเชีย

เพียงแค่ช่วงเดือนม.ค.-มี.ย.ที่ผ่านมา ความเสียหายที่เกิดขึ้นก็มีมูลค่าสูงลิ่วกว่า 1,257,624 ล้านบาท !

Feature ในความหวังที่พรมั่วของชาวเอเชีย ซึ่งตระหนักต่อ "หายนะ" ในวันข้างหน้า หลังจากที่ตั้งตารอคอยยุคทองที่ไม่รู้จะมาถึงเมื่อไร สิ่งที่ทำให้ร้ายกว่านั้น เมื่อความท้าทายครั้งใหม่ที่ผู้คนในแถบนี้ต้องเผชิญ กลับไม่ใช่วิกฤตเศรษฐกิจที่คุ้นชิน

แต่มันคือ "ภัยพิบัติ" ที่เป็นผลมาจาก "ภาวะโลกร้อน" ซึ่งพร้อมกวาดล้างทุกสิ่งทุกอย่างที่ขวางหน้า ทั้งสิ่งก่อสร้าง ธุรกิจ อารยธรรม และชีวิตมนุษย์

ท่ามกลางซากปรักหักพังของเศรษฐกิจ และกองซากศพ บนลุ่มน้ำชีริวติ ประเทศพม่า หลังจากไซโคลนนาทิสถล่มพื้นที่ ไม่มีใครรู้ว่า 6 วันก่อนหน้ารัฐบาลพม่าได้ถูกแจ้งเตือนจาก "องค์กรระหว่างประเทศ" แห่งหนึ่งถึงแนวโน้มของการเกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่

ด้วยความไม่สนใจในการรับมือกับภัยพิบัติ หรือเคยชินอยู่กับดินที่สงบเงียบ และปลอดภัยจากภัยพิบัติมาหลายชั่วอายุคน จึงทำให้หายนะในครั้งนี้ถูกมองข้าม และขยายเป็นวงกว้าง เกินกว่าจะควบคุมเหมือนเมื่อครั้งสันามิถิภัยเกิด

รำลึกกันว่า ความแม่นยำในการพยากรณ์ครั้งนั้นทำให้องค์กรดังกล่าว ที่เรียกกันสั้นๆ ติดปากว่า "ADPC" ได้รับการโอบอุ้มไปทั่วละแวกอินโดจีน โดยเฉพาะรัฐบาลของแต่ละประเทศ ต่างให้ความสนใจกับองค์กรแห่งนี้ ที่มาพร้อมกับกระบวนการสร้างโลกทัศน์ใหม่ เพื่อให้ผู้คนซึ่งอยู่ในพื้นที่อันตรายสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย ท่ามกลางภัยพิบัติที่ก่อตัวรุนแรงขึ้นทุกวัน

ตารางเปรียบเทียบเหตุการณ์ภัยพิบัติและผลกระทบที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

พื้นที่	จำนวนภัยพิบัติ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต (คน)	ผู้ได้รับผลกระทบ (คน)	ผลกระทบทางเศรษฐกิจ (ล้านดอลลาร์)
แอฟริกา	25.00	352.00	1,682,974	1.26
สหรัฐอเมริกา	25.00	340.00	12,264,082	3,220.00
เอเชีย	37.00	228,316.00	116,549,382	30,627.99
ยุโรป	12.00	27.00	5,874	995.00
หมู่เกาะทางแปซิฟิก	2.00	8.00	3,000	90.00

ที่มา : ADPC (Asian Disaster Preparedness Center)

"ADPC" มีชื่อเต็มๆ ว่า Asian Disaster Preparedness Center หรือ มูลนิธิ ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย เป็นองค์กรเอกชนสากลระดับโลก ที่ถูกก่อตั้งขึ้นมานานกว่า 23 ปี

จากการริเริ่มของ 3 หน่วยงานหลักในเครือสหประชาชาติ คือ UNDP: United Nations Development Programme (สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ), WMO : World Meteorological Organization (องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก) และ UNOCHA : United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

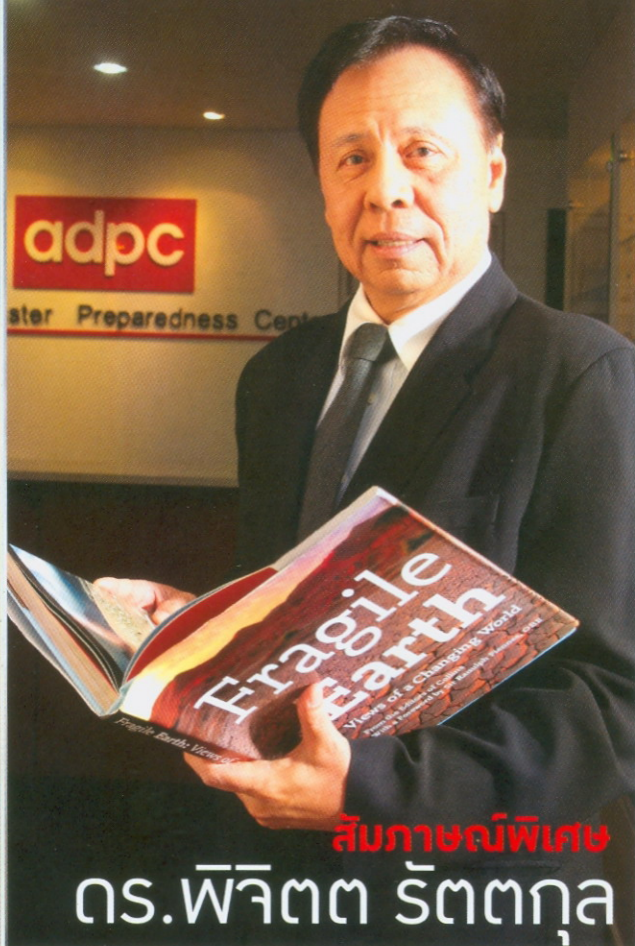
ภารกิจหลักของศูนย์แห่งนี้ คือ ลดผลกระทบจากภัยพิบัติ ใน 26 ประเทศเอเชีย และแปซิฟิก ด้วยการสร้างกระบวนการองค์ความรู้ สนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้คนในพื้นที่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยง จากภัยพิบัติได้ด้วยตัวเอง ปัจจุบันมีออฟฟิศอยู่ที่ 5 แห่งในบังคลาเทศ พม่า ลาว กัมพูชา และประเทศไทย

สำหรับ ADPC ในประเทศไทย เมื่อแรกเริ่ม สำนักงานตั้งอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีเอเชีย หรือ AIT ก่อนที่จะย้ายมาอยู่ที่อาคาร SM Tower ย่านสวนมเปา เมื่อเดือนมิถุนายน ปีที่แล้ว ส่วนที่ตั้งเดิมในสถาบัน AIT นั้น ก็คงเหลือไว้เพียง ศูนย์ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ ที่ใช้ประมวลผลและพยากรณ์สภาพภูมิอากาศของภูมิภาค

ทุกวันนี้ทีมงาน ADPC มีอยู่ด้วยกันทั้งหมดประมาณ 100 คน จากหลากหลายเชื้อชาติไม่ว่าจะเป็น ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า ฟิลิปปินส์ ภูฏาน อินเดีย ศรีลังกา อังกฤษ อเมริกา สิงคโปร์ ฯลฯ สำหรับคนไทยนั้น มีแค่ 20 คน แต่ไม่ใช่เป็นตำแหน่งบริหาร ส่วนใหญ่จะอยู่หน่วยสนับสนุน

คนเหล่านี้ทำงานหนัก อย่างหามรุ่งหามค่ำ แกมยังต้องเดินทางกันทั้งวันทั้งคืน เพื่อลงพื้นที่ในจุดที่มีความเสี่ยงภัยพิบัติทั่วเอเชีย ไม่น่าแปลก หากขึ้นไปบนชั้น 24 ของอาคาร SM Tower ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย บ่อยครั้งบรรยากาศค่อนข้างเงียบเหงา เพราะมีพนักงานประจำอยู่ไม่ถึงครึ่ง

สัมภาษณ์พิเศษ

ดร.พีชิต รัตกุล

การเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ จากภาวะโลกร้อน ได้นำไปสู่ภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้นและถี่ขึ้น ปอยครั้งภัยพิบัติที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นในเมืองไทย อย่าง สึนามิ หรือ ดินถล่ม ก็เกิดขึ้น

โดยเฉพาะ “ดินถล่ม” ในประเทศไทย เมื่อก่อนอันตรายในการเกิดจะต่ำมาก แต่จากข้อมูลของ ADPC ระบุว่า พื้นที่กว่า 2,600 แห่งในประเทศไทย มีความเสี่ยงที่จะเกิดดินถล่ม

ความเสี่ยงจากมหันตภัยเหล่านี้ ไม่ได้จำกัดอยู่ที่ไทย เท่านั้น แต่มันเป็น แนวโน้มของเอเชีย !

คำถามคือ ประเทศไทยยืนอยู่ตรงไหนกับ “ศักยภาพ” ในการบริหารจัดการภัยพิบัติ?

ข่าวดีสำหรับประเทศไทยก็คือ ปัจจุบันเรามีคนไทยขึ้นเป็นผู้อำนวยการบริหารองค์กร ADPC คนที่ 5 ของเมืองไทย นั่นก็คือ ดร.พีชิต รัตกุล อดีตผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเข้ามารับตำแหน่งนี้ ตั้งแต่ปี 2551 นับเป็นครั้งแรกของ ADPC ที่มี ผู้อำนวยการบริหารองค์กรเป็นคนไทย

Business.com และทีมงาน ได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมสำนักงานใหญ่ ADPC ประจำประเทศไทย บนชั้นที่ 24 ของอาคาร SM Tower ซึ่งมีพื้นที่กว่า 1,200

ตารางเมตร ท่ามกลางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย และแหล่งข้อมูลที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบ

สำนักงานแห่งนี้เป็นที่ศูนย์บัญชา และแหล่งพบปะของนักวิชาการ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญจากทั่วทุกมุมโลก ที่มาประชุม เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและระดมสมอง หาโซลูชันใหม่ๆ ในการบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทั่วเอเชีย

การเยี่ยมชมครั้งนั้น ดร.พีชิต ผู้อำนวยการบริหาร ADPC ประจำประเทศไทย ได้ลงมาเป็นไกด์กิตติมศักดิ์ ในการบรรยาย และให้สัมภาษณ์พิเศษด้วยตัวเอง ซึ่งมีเรื่องราวหลายอย่างที่น่าสนใจ

โดยเฉพาะเรื่องราวขององค์กรเล็กๆ ระดับโลก ที่มีทีมงานเพียง 100 คน แต่ต้องแบกรับภาระปกป้องเอเชียให้รอดพ้นภัยพิบัติจากเงื้อมมือธรรมชาติ ด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่มีขีดความสามารถและประสิทธิภาพสูงส่ง

ภารกิจและหน้าที่ของ ADPC

เริ่มต้นตอนนั้นก็มีชาวอังกฤษกับคณะทำงานที่เป็นชาวอังกฤษเป็นผู้ดำเนินการ ภารกิจแรกๆ ของเรา คือสร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ อบรมเจ้าหน้าที่ให้กับประเทศต่างๆ ในเอเชียแปซิฟิก แอฟริกาตะวันตก และตะวันออกกลาง หน้าที่ของเราคือไปบอกรัฐบาลว่า จะต้องเตรียมอย่างไร

เพื่อลดความเสี่ยง หรือไปบริหารจัดการกับความเสี่ยงจากภัยพิบัติต่างๆ ให้กับชาวบ้านในพื้นที่ วิธีก็คือ เทรนนิ่ง อบรม จนถึงปัจจุบันเปลี่ยนผู้อำนวยการมา 5 คน และผมเป็นคนี่ 5 แต่ในยุคนั้นไม่ได้ เทรนนิ่งอย่างเดียว ต้องลงมือปฏิบัติด้วย

ยกตัวอย่าง หลังจากเราก็ฝึกอบรมให้ ทำเวิร์กชอปให้ เพื่อนำวิทยากรใหม่ๆ มาถ่ายทอดให้เขาแล้ว ประการที่สอง เราต้องลงไปที่ชุมชน อบต. ที่อยู่ในภัยเสี่ยงของสึนามิ ไปทำงานคู่กันเลย ไปทำสิ่งหนึ่งที่

เรียกว่า การเตรียมความพร้อมในระดับชุมชน ถ้ามาถึงตัว จะเตรียมตัวในชุมชนอย่างไร ใครเป็นกรรมการเตือนภัย กรรมการอพยพ กรรมการรักษาความปลอดภัย กรรมการสุขภาพ เป็นต้น อยู่ไหนหมดชุมชนเข้มแข็งที่จะรับมือกับภัยพิบัติได้

หมายความว่า ADPC ต้องส่งเจ้าหน้าที่ไปพื้นที่เป้าหมายทั้งหมด

เราไม่เข้าไปเองทั้งหมด “ไม่ใช่ต้องไปแบกทั้งโลกไปคนเดียว” เพราะมีเจ้าหน้าที่เพียงแค่ 90-100 เท่านั้น แต่มี 26 ประเทศที่ต้องดูแล ดังนั้นสิ่งที่ทำคือ จะไปกระตุ้น ไปสนับสนุน ให้หน่วยงานของประเทศขับเคลื่อน ยกตัวอย่าง กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ มีชุมชนทั้งหมดเป็น 1,000 แห่ง นำร่องทำกันได้แค่ 16 แห่ง ที่เหลือก็หน่วยราชการทำ

เพราะหน้าที่หลักของเรา คือการเตรียมความพร้อมสำหรับพื้นที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติ ไม่ว่าจะเป็นปลดความเค้น หรือไปจัดการความเสี่ยง รวมถึงไปเพิ่มภูมิคุ้มกันทางชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ปลดภัยขึ้น แต่ยังในขั้นของการจัดการความเสี่ยง เช่น ชาวบ้านอพยพอย่างไร จะเคาะกระดิ่งอย่างไร เป็นต้น

มีปัญหอะไรบ้างไหม

รัฐบาลไทยเองก่อนหน้านี้ไม่ค่อยให้ความสำคัญ ตอนนี้ให้ความสำคัญมาก หลังจากเกิดสึนามิ เพราะไทยเป็นประเทศที่มีภัยพิบัติไม่มาก โดยเฉพาะในขณะนี้เรามีภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง เช่น ภัยแล้ง สิ่งแวดล้อมที่ทรุดโทรมไป นำไปสู่ภัยพิบัติ

โลกร้อนนำไปสู่ภัยพิบัติ หลังๆ จะรุนแรงขึ้น เช่น ดินถล่มในประเทศไทย เมื่อก่อนมีไม่มาก แต่เดี๋ยวนี้มากถึง 2,600 กว่าแห่งในประเทศไทย เป็นพื้นที่เสี่ยงที่จะทำให้เกิดดินถล่ม โดยเฉพาะชุมชนอยู่ได้เชิงเขาเหล่านั้น ต้องรับรู้ข้อมูลเหล่านั้น

เผอิญเราอยู่ในประเทศไทย และผมเป็นคนไทย เนื่องจากอยู่ที่นี้ น่าจะทำให้เมืองไทยได้ประโยชน์มากกว่า ปัจจุบันยังได้ประโยชน์น้อยกว่า พม่า เวียดนาม เขมร ที่เป็นอย่งนั้นเพราะภัยเขามากกว่า ของเรามีน้ำท่วมกับภัยแล้ง แต่ต่อไปจะเข้มข้นแล้ว

เผอิญเราอยู่ในประเทศไทย และผมเป็นคนไทย เนื่องจากอยู่ที่นี้ น่าจะทำให้เมืองไทยได้ประโยชน์มากกว่า เพราะปัจจุบันยังได้ประโยชน์น้อยกว่า พม่า เวียดนาม เขมร

นอกเหนือจากนี้ ยังมีภารกิจอะไร ที่สำคัญอีก

ทำหน้าที่เป็นศูนย์เตือนภัยในภูมิภาคนี้ เนื่องจากเรามีซูเปอร์คอมพิวเตอร์ ที่มีประสิทธิภาพและความแม่นยำสูง สามารถแจ้งข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของภูมิภาคนี้ได้แม่นยำมาก ซึ่งมาจากการประมวลผลของข้อมูลจะมาจาก 26 ประเทศที่ส่งข้อมูลมา

ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูล ความชื้นอากาศ ลม ปริมาณฝน และอุณหภูมิ ความกดอากาศ แล้วนำมาประมวลขณะนี้เราเป็นผู้ทำหน้าที่พยากรณ์ประจำวันให้กับ 6 ประเทศ อาทิ พม่า เขมร ลาว ทิมอร์เลสเต บังกลาเทศ เป็นต้น

นอกนั้นอีก 20 ประเทศเราจะเตือนภัย และทำนายว่าจะเกิดภัยร้ายแรงขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น นาร์กิส เราแจ้งเตือนล่วงหน้า 6 วัน แล้วทางรัฐบาลพม่ามีหนังสือถึงเรา หลังจากเกิดเหตุการณ์แล้ว ขอบใจเราว่า การเตือนภัยของเราแม่นยำมากว่าจะลงตรงลุ่มแม่น้ำอิรวดี

แต่เนื่องจากแผนเตรียมความพร้อมของเขาไม่มี ทำให้พม่าเกิดความเสียหายมาก ทั้งที่รู้ล่วงหน้า 6 วัน ศูนย์เตือนภัยของเราพยายามไปโยงกับปฏิบัติการของชาวบ้าน คือรู้ว่า มีลมแรง ฝนตกหนัก น้ำท่วม ต้องรับรู้จากนูแล้วนำไปปฏิบัติได้ทันที ต้องรู้ว่าจะระดับความเข้มข้นเป็นอย่างไร จะได้เตรียมตัวได้ถูก

แนวโน้มและความเสี่ยงของ ภัยพิบัติในอนาคต

วันนี้โลกร้อนขึ้น สมมุติถ้าร้อนขึ้น 4 องศาอีกไม่กี่ 10 ปีข้างหน้าประมาณ 2090 ประมาณ 80 ปี แต่ถ้า

เร็วกว่านั้น ถ้าเกิดอัตราเร่ง ก่อน 4 องศาจะเกิดภัยมหาศาล โดยเฉพาะพายุไซโคลน เมื่อก่อนขึ้นที่บังคลาเทศ เดียวนี้เริ่มขึ้นพม่าอย่างพายุทากัส แล้วอะไรที่ไม่เคยเกิดก็จะเกิดขึ้น

แถมจะเกิดการอพยพมหาศาล เพราะคนทางใต้แห้งแล้งขึ้น ความร้อนจะแผ่ขยายขึ้นไป ด้านบนเรื่อยๆ ช้างบนพีชอาจจะดีขึ้น เมื่อก่อนปลูกอะไรไม่ขึ้นเพราะหนาว ต่อไปน้ำก็จะมาก จะกลายเป็นเขตอุดมสมบูรณ์ ข้างล่างจะแห้งผากกลายเป็นทะเลทรายเรื่อยๆ

เพราะฉะนั้น ด้านล่างของโลกจะอพยพขึ้นไปข้างบน จะทำให้พื้นที่บนโลกนี้มีอยู่อย่างจำกัดลง และจะเกิดการชิงพื้นที่กันเกิดขึ้น ทั้งแย่งที่ทำกิน แย่งอาหาร ประชากรวันนี้ เต็มไปหมด 6 พันล้านในพื้นที่ซึ่งหดลงไปเรื่อย จากฝีมือมนุษย์บ้างธรรมชาติบ้าง จะทำให้คนทั่วโลกขัดแย้งกันอย่างหนัก

เพราะต้องหนีภัยพิบัติจากโลกร้อน ทั้งน้ำท่วมไหลท่วปี อันนี้แน่นอนที่สุด ระดับน้ำทะเลจะสูง ไหลท่วปีจะเปลี่ยนแปลง ผู้คนที่อยู่ไหลท่วปีจะเกิดการอพยพ รวมถึงคนที่อยู่ในพื้นที่แห้งแล้งมากๆ ก็อพยพ เหมือนกัน สัตว์น้ำน้อยลง แหล่งอาหารน้อยลง การเคลื่อนตัวของไหลท่วปีจะมีมากขึ้น สีนามิ เมื่อ 2004 ก็คือ การเคลื่อนตัวของไหลท่วปี

การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ไหลท่วปี ภูมิอากาศ โรคระบาด ความแห้งแล้ง อาหาร จะเปลี่ยนแปลงไปหมด ทั้งปวงคือ ภัยพิบัติ ดังนั้น ADPC จะมี 4 หน่วย ซึ่งรวมทั้งสุขภาพด้วย หน่วยผลกระทบบรรยากาศ เปลี่ยนแปลง ระบบภัยพิบัติ หน่วยเรื่องของเมืองที่จะมีผลกระทบภัยพิบัติ

ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ของ adpc ก็มีความแม่นยำสามารถพยากรณ์ล่วงหน้าได้ถึง 3 วัน

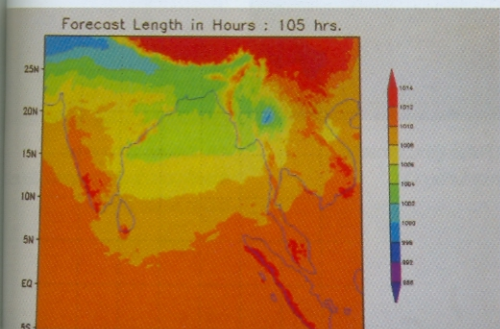
จะเกิดในป่าในเขาก็คือเรื่อง แต่ถ้าเกิดในเมืองจะเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นจะอยู่ใน 4 สาขาที่เราจัดตั้งรองรับขึ้นมา ที่เรารบการเตรียมพร้อมของเราคือ การจัดการความเสี่ยง ลดความเสี่ยง สร้างภูมิคุ้มกัน

งบประมาณของ ADPC มาจากไหน และ ต้องใช้เท่าใดในแต่ละปี

เงินส่วนใหญ่มาจากองค์กรระหว่างประเทศ สหประชาชาติ องค์กรที่เป็นทวีภาคี ยูเนสโก ออสเซต ซีดาร์ พวกนี้ เวิลด์แบงก์ เอดีบี หรือ ยูเอ็นอีพี แต่พวกนี้ไม่ใช่งบประมาณ องค์กรเหล่านี้จะให้มาเป็นแต่ละโครงการไป

เช่น ถ้ายูเอ็นเห็นว่าจะช่วยเหลือประเทศไทย เพราะรัฐบาลได้ร้องขอความช่วยเหลือ ว่าจะต้องทำเรื่องแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติ เขาก็จะคุยกับรัฐบาลไทย แล้วเอาเงินมาให้เราทำ เราก็ไปจับคู่กับรัฐบาล

เราจะเริ่มโครงการอะไรใหม่ขึ้นมาอย่าง รัฐบาลต้องสั่งเรามา จะให้เราเสนอไปไม่ได้ ขณะนี้เมืองไทยเราทำเรื่องแลนด์ไมล์ ที่แม่ฮ่องสอน ภัยพิบัติจากระเบิดฝั้งดิน เราทำเรื่องน้ำท่วมที่แม่น้ำโขงร่วมกับ 3-4 ประเทศ เราทำเรื่องป่าตอง การแพร่ระบาดไข้หวัดนก รวมๆ แล้ว มีทั้งหมด 81 โครงการที่ทำใน 26 ประเทศ บางโครงการมีหลายประเทศเข้าร่วม เราไม่ได้จำกัดพรมแดน

(Feature)

ADPC ในยุคดร.พิจิตร ยังคงทำหน้าที่สนองความต้องการการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในภูมิภาคเอเชีย และปรับเปลี่ยนแผนแม่บทในการจัดการการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติ จากองค์กรที่เน้นการอบรม กลายมาเป็นองค์กรที่พยายาม “ทำงานควบคู่กับรัฐบาล และผู้ที่เกี่ยวข้อง” พร้อมทั้งการประยุกต์จุดแข็งในภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยมีโครงสร้างอยู่ 5 หน่วยงานหลักๆ ประกอบไปด้วย

1. หน่วยงานบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ หรือ CRM :Climate Risk Management
2. หน่วยงานการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในระดับชุมชน (DMS:Disaster Management Systems)
3. หน่วยงานการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในชุมชนเมือง (UDRM :Urban Disaster Risk Management)
4. หน่วยงานสาธารณสุขในภัยฉุกเฉิน (PHE:Public Health in Emergencies) และ
5. หน่วยงานทางด้านการเงิน

ทั้ง 5 หน่วยงานนี้จะทำหน้าที่วางกฎ ควบคุมดูแล นโยบาย บ้อนข้อมูลด้านเทคนิค และกลยุทธ์ระดับภูมิภาค เพื่อกำกับนโยบายและกิจกรรมทั้งหลายของ ADPC ให้อยู่ภายใต้ระเบียบปฏิบัติเดียวกัน เพื่อวินิจฉัยความต้องการในการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และพัฒนากลยุทธ์ในการหาทางออกความเสี่ยงจากภัยพิบัติในกระบวนการพัฒนาของประเทศ

A.R. Subbiah ผู้อำนวยการ การบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ หรือ CRM ซึ่งเป็นชาวอินเดียที่มาอยู่เมืองไทยถึง 7 ปี เล่าถึงหน้าที่ของหน่วยงานที่เขารับผิดชอบคือ การดูแลระบบเตือน

ภัยล่วงหน้าแบบครบวงจร EWS (Early Warning System) ซึ่งมีหน้าที่แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและภาวะฉุกเฉิน รวมถึงสนับสนุนข้อมูลในเชิงงานวิจัยเกี่ยวกับความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำและภูมิอากาศ ไม่ว่าจะเป็น อุทกภัย วาตภัย แผ่นดินไหว ฯลฯ

“ขีดความสามารถของหน่วยนี้ มีความแม่นยำในการเตือนภัยสูงมาก ล่าสุด กรณีการเกิดพายุไซโคลน นาร์กิสในพม่ามัน EWS ได้มีแจ้งเตือนภัยดังกล่าวนี้ไปให้รัฐบาลพม่าล่วงหน้าก่อนเกิดเหตุถึง 6-7 วัน ปรากฏว่าจุดที่เกิดเหตุ ห่างจากจุดที่พยากรณ์ไว้เพียง 3-4 กิโลเมตรเท่านั้น”

สาเหตุสำคัญที่ระบบเตือนภัยหน่วยงานนี้ มีประสิทธิภาพแม่นยำสูงนั้น เนื่องจาก ADPC ได้ลงทุนติดตั้งซูเปอร์คอมพิวเตอร์ ซึ่งตั้งอยู่ในห้องแคปซูล สีเหลี่ยมในสถาบัน AIT ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประมวลผลจากข้อมูลความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติจากประเทศสมาชิกทั้ง 26 ประเทศ

เพื่อให้ได้ข้อมูลการพยากรณ์อากาศครอบคลุมพื้นที่โดยรอบ 3 ตารางกิโลเมตร ระบบดังกล่าวจะช่วยให้ นักวิจัยสามารถกำหนดแนวทางป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติ เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การทำงานซูเปอร์คอมพิวเตอร์นี้จะทำหน้าที่ประสานงานกับศูนย์จะรับและประมวลผลข้อมูลแบบเรียลไทม์ ตลอด 24 ชั่วโมง ผลที่ได้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติขึ้นได้แม่นยำ และสามารถส่งข้อมูลไปยังประเทศสมาชิกทั้ง 26 ประเทศได้ภายในเวลา 6 นาที โดยมีความแม่นยำสามารถพยากรณ์ได้ถึง 3 วัน

ล่วงหน้า และประมวลผลออกมาเป็นภาพที่มีความละเอียดสูง

Bradford R. Phillips ผู้อำนวยการฝ่ายด้านสาธารณสุขในภัยฉุกเฉิน (PHE:Public Health in Emergencies) ซึ่งเป็นชาวอเมริกันที่มาอยู่เมืองไทยยาวนานถึง 32 ปี จนได้ภรรยาเป็นคนไทย และเพิ่งทำงานใน ADPC ฝ่ายนี้เพียง 2 เดือน บอกว่า

หน้าที่ของเขาคือ ผึกอบรมโรงพยาบาลต่างๆ ในการบริหารและรับมือ เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินครั้งใหญ่ในลักษณะนี้ดังกล่าวนี้ ทีมของเขามีแค่ 5 คน คนหนึ่งมาจากเนปาล อีก 2 คนเป็นคนฟิลิปปินส์ และมีอาสาสมัครเสียสละกับสหรัฐฯ โดยพวกเขาจะเป็นคนดึงนักฝึกอบรมและผู้อำนวยความสะดวกในการจัดโปรแกรมต่างๆ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจากโรงพยาบาลต่างๆ มาฝึกอบรมกับเขา

ส่วน Aloysious (Loy) Rego ผู้อำนวยการ หน่วยงานการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในระดับชุมชน (DMS:Disaster Management Systems) นอกเหนือจากการเสริมสร้างศักยภาพของระบบบริหารภัยพิบัติระดับประเทศ เพื่อให้มีความร่วมมือระดับภูมิภาคแล้ว เขายังต้องดูในส่วนของ ระบบบริหารภัยพิบัติ Community-based Disaster Risk Management :CBDRM ด้วย เพื่อให้เกิดแนวทางใหม่ในการพัฒนา และเพิ่มระดับ ให้กับกระบวนการบริหารความเสี่ยงภัยพิบัติระดับชุมชน

ลอยส์เป็นผู้ช่วยดีออกเตอร์ฟิสิกส์ ตอนนี้มี 3 โครงการหลักๆ ของ CBDRM โครงการแรก ทำงานร่วมกับ

Boon Tiong Tay
ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน

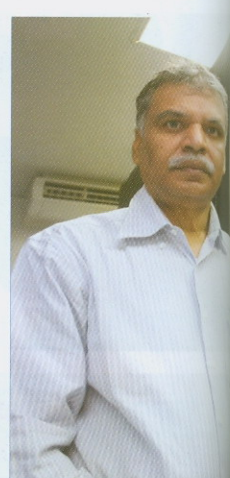
N.M.S.I. Arambepola ผู้อำนวยการ
บริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในชุมชนเมือง

Aloysious (Loy) Rego ผู้อำนวยการ
หน่วยงานการบริหารความเสี่ยงจาก
ภัยพิบัติในระดับชุมชน

Bradford R. Phillips ผู้อำนวยการฝ่าย
ด้านสาธารณสุขในภัยฉุกเฉิน

A.R. Subbiah ผู้อำนวยการ
การบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง
ของสภาพภูมิอากาศ

10 อันดับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในปี 2008

แบ่งตามจำนวนผู้เสียชีวิต

ภัยพิบัติ	เดือน	ประเทศ	จำนวนผู้เสียชีวิต(คน)
ไซโคลนนาทิส	พฤษภาคม	พม่า	138,366
แผ่นดินไหว	พฤษภาคม	จีน	87,476
พายุ	มกราคม	อัฟกานิสถาน	1,317
ไต้ฝุ่น ฟาเฉิน	มิถุนายน	ฟิลิปปินส์	573
ไซโคลน อีวาน	มิถุนายน	มาดากัสการ์	93
น้ำท่วม	มิถุนายน	จีน	76
น้ำท่วม	มกราคม	แทนซาเนีย	72
น้ำท่วม	พฤษภาคม	จีน	64
อุทกภัยที่ฉิดปกติ	มกราคม	จีน	60
พายุ	มิถุนายน	สหรัฐอเมริกา	59

แบ่งตามความเสียหายทางเศรษฐกิจ

ภัยพิบัติ	เดือน	ประเทศ	จำนวนความเสียหาย (ล้านดอลลาร์)
แผ่นดินไหว	พฤษภาคม	จีน	20,000
อุทกภัยที่ฉิดปกติ	มกราคม	จีน	7,500
พายุ	พฤษภาคม	สหรัฐอเมริกา	3,000
น้ำท่วม	มิถุนายน	จีน	2,000
อุทกภัยที่ฉิดปกติ	มกราคม	กาจิกิสถาน	850
พายุ (เอมมา)	มิถุนายน	เยอรมันนี	770
พายุ (เอมมา)	มิถุนายน	ออสเตรเลีย	225
พายุ	มีนาคม	สหรัฐอเมริกา	175
น้ำท่วม	มิถุนายน	คาซัคสถาน	130
น้ำท่วม	มกราคม	ออสเตรเลีย	90

แบ่งตามจำนวนประชากรที่ได้รับผลกระทบ

ภัยพิบัติ	เดือน	ประเทศ	จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (คน)
แผ่นดินไหว	พฤษภาคม	จีน	45,976,596
น้ำท่วม	มิถุนายน	จีน	40,000,000
พายุ	พฤษภาคม	สหรัฐอเมริกา	11,000,009
หวั่นแล้ง	เมษายน	ไทย	10,000,000
อุทกภัยที่ฉิดปกติ	มกราคม	จีน	7,800,000
ไต้ฝุ่น ฟาเฉิน	มิถุนายน	ฟิลิปปินส์	4,000,826
ไซโคลนนาทิส	พฤษภาคม	พม่า	2,400,000
อุทกภัยที่ฉิดปกติ	มกราคม	กาจิกิสถาน	2,000,000
พายุ ฮาลอว	พฤษภาคม	ฟิลิปปินส์	1,062,468
น้ำท่วม	มิถุนายน	ฟิลิปปินส์	875,339

ที่มา : ADPC (Asian Disaster Preparedness Center)

บรรยากาศการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะออกไปทำงานในพื้นที่ประสบภัยพิบัติมากกว่าจะอยู่ออฟฟิศ

สภาพอากาศในเอเชียใต้ เพื่อที่จะพัฒนาหลักสูตรอบรมและฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงภัยพิบัติระดับชุมชน

โครงการต่อมา ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติให้ไปอยู่ในนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล โดยที่ทำงานร่วมกับรัฐบาลต่างๆ ในภูมิภาคเพื่อช่วยนำแผนลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติไปอยู่ในแผนพัฒนาหลัก เช่น ลาว กัมพูชา ฟิลิปปินส์

โครงการที่ 3 เป็นการทำงานร่วมกับคณะกรรมการบริหารภัยพิบัติระดับจังหวัดและเขต ในการพัฒนาแผนการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ โดยมุ่งเน้นภัยน้ำท่วม โครงการนี้จะเน้นการรับมือจากภัยน้ำท่วมในท้องที่บริเวณรอบๆ แม่น้ำแม่กลองทำงานร่วมกับลาว กัมพูชา เวียดนาม และไทย ในระดับจังหวัดและเขต

สำหรับ N.M.S.I. Arambepola ผู้อำนวยการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในชุมชนเมือง (Urban Disaster Risk Management) ก็มักเข้มนกับ การวางกระบวนการตอบสนองในภาวะฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ UDRM ทั้งการสาธิตให้เห็นถึงหลักปฏิบัติระดับชุมชนเมืองที่ดี ในการวางแผนพื้นที่ในเมือง การก่อสร้างที่ทนต่อภัยอันตราย การทำตามระเบียบการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ การตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน และการลดผลกระทบจากภัยพิบัติในสังคมเมือง ฯลฯ

“เราเล็งเห็นในเรื่องการอาศัยอยู่ในชุมชนเมือง เพราะคนเริ่มอาศัยชุมชนเมืองขยายขึ้นเรื่อยๆ และภัยที่เกิดขึ้นมีการขยายมากขึ้น เราจึงคิดทำโครงการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับภัยพิบัติชุมชนเมือง โปรแกรม UBRM เริ่มมาตั้งแต่สมัย 1995 เป็นโครงการเกี่ยวกับการลดภัยพิบัติชุมชนเมืองในเอเชีย ทำมาประมาณ 10 ประเทศแล้ว ไม่ใช่แค่ภาครัฐเท่านั้น ระดับชุมชนก็ต้องมีการเตรียมความพร้อมด้วย” ดร